

Mottagandeutredningen

- Föreningen Sveriges Socialchefer,
Stockholm 20 november 2017

Martin Olauzon, särskild utredare

Utredningen

Särskild utredare:

Martin Olauzon

Sekretariat:

Martin Johansson, huvudsekreterare

Malin Gedda, utredningssekreterare

Maria Nordin Skult, utredningssekreterare

Anton Ringström, utredningssekreterare

Jonas Widell, utredningssekreterare

Konsekvenser av nuvarande ordning

- Saknas ett *helhetsperspektiv*
- *Flödet* genom mottagandet har inte fungerat
- Ett begränsat antal kommuner har fått ta ett *oproportionerligt stort ansvar*
- *Eget boende och självbosättning* förstärker den ojämna fördelningen mellan kommuner
- Möjligheter till *etablering på arbetsmarknaden* har inte varit i fokus

Utgångspunkter för systembygget

- *Rättssäker och effektiv prövning* i fokus
- *Normalisering* är utgångspunkten: kommunsektorn ansvarar för välfärden
- *Jämnare ansvarstagande* – systemet med ”mottagar- och icke-mottagarkommuner” inte långsiktigt hållbart
- Mottagandet ska ske i ett *sammanhållet system* som utgår från den enskilde
- Staten och kommunsektorn måste *samspela* så att kommunerna har *rimliga planeringsförutsättningar*

Arbetsläget

- Huvudförslag och alternativt upplägg
 - Kommunspår
 - Statligt spår
- Redovisa 31 mars, 2018

Ett sammanhållet system - Kommunspåret

- Ett samlat första möte med Sverige – i *obligatoriska ankomstcenter*
- Kommunerna får *ansvar för boende* under väntan – och får tillbaka *lägenheter*
- Insatser för att förbereda etablering eller återvändande i form av en *trappa*
- Kommunplacering främst utifrån ett *arbetsmarknadsperspektiv* - hänsyn till kommunala behov och förutsättningar

Forts. kommunspåret

- *Ersättningssystemet reformeras genom schablonersättningar*
- *Snabbare ersättningar, mindre administration*
- *Obligatoriska avresecenter– fokus på återvändande*
- *Migrationsverket renodlas – prövning i fokus*

Ett alternativt upplägg

– statens ansvar hela vägen

- Staten tar ett *samlat ansvar* för asylmottagandet
- Mer *koncentrerade lösningar*
- Tydligt *prövningsperspektiv*
- Viktigt att svara upp mot högt ställda ambitioner i regeringens *direktiv*

- Men staten *kan inte ansvara för allt* – socialtjänst, skola, sjukvård kräver kommunal kompetens

Kommunal rådighet över eget boende

- Prövning av EBO säkerställer att boendet är *socialt och långsiktigt hållbart*
- Asylsökande som väljer att bo i icke-godkänt EBO *förlorar dagersättning och särskilt bidrag*
- Godkännande utifrån *kriterier* som storlek på bostad, antal boende, segregerat bostadsområde
- En asylsökande som inte klarar av sin försörjning ska *flytta till ett offentligt anordnat boende*

Initialt mottagande av ensamkommande

Analyserat frågan...

- Tittat på att *överföra ansvaret* för initial fas
- *Nackdelarna fler än fördelarna*

...föreslår istället

- Ersättning för *beredskap* till kommunerna
- Möjlighet att *dela ansvar* mellan kommuner
- Andra åtgärder?

Strukturer som stödjer systemet

- Ett gemensamt mål – en *politisk beställning*
- *Ordning och reda* i finansieringen
- Ett *ordnat genomförande* av reformerna
- Möjligheter till *länsvis samordning*
- En fastlagd ordning för *samråd* – stat/kommun
- Ett gemensamt ansvar för *uppföljning*
- Tydligare samarbete med *civilsamhället*

Tack!

martin.olauzon@regeringskansliet.se

<http://www.sou.gov.se/mottagandeutredningen>

